

JO. BALTHASARIS WERNHERI

Jci

ORATIO

IN MEMORIAM

D. GODOFREDI
SVEVI

Pand. P. P.

Habita VVittebergae

D. XI. Septembr. M DCC XIX.

P. P.

Annus jam, & quod excurrit, præteriit, ex quo e vivis excessit, Religiosissimus Juris Antistes, GODOFREDVS SVEVUS, quo post hominum memoriam nemo Jureconsultorum melior natus est, nemo pietate ceterisque Virtutibus præstantior. Tanto grauior jactura est, tantoque acerbius vulnus dies ille infixit, qui Academicæ integerrimum Justitiæ Sacerdotem, Civitati commune aliquod Oraculum, nobis omnibus pietatis & fidei sine labe exemplum, mihi vero speciatim, non dico Amicum, aut Collegam, sed alterum Patrem eripuit. Quæ dum cogito, tantique Viri expressam velut imaginem animo intueor, fatear necesse est, ita me luctu & moerore obrui atque confundi, ut vix lacrymis temperare queam, nullumque vitæ meæ tempus recordari possim, quo minus aptus ad dicendum fuerim, quoque

)(

majo.

SV12 majorem animi perturbationem senserim; Vt non sine ratione verear, ne incondita Oratione Divi laudes potius obscurem, quam illustrem, meque hæc Rostra, quæ, erepto splendore, nil nisi triste oculis animoque offerunt, conscendisse, sero poeniteat. Sed quomodocunque tandem res cadat, nullo modo mihi committendum est, ut Pietatis oblivisci videar, quæ omni officio atque sermone ejus Viri memoriam celebrare jubet, qui non tantum vivus præcipuum quendam inter Amicos suos locum mihi concessit, sed & luculentissima amoris significatione, bonorum suorum heredem post mortem esse voluit, idque, præter omnium opinionem, me certe nihil quicquam tale, vel præsentiente, vel expectante, solennibus ultimi Elogii Tab. sanxit & ordinavit. Quamvis igitur maxima Virtutum decora, quæ in SVEVO extiterunt, non possim verbis æquare, spero tamen, Vos, Auditores, hoc duros & Vestræ, qua DIVVM semper profecuti estis, benevolentia, & meæ erga Virum de me longe Meritissimum Pietati, ut infantiam meam Vestro sublevetis favore; idque a Vobis majorem in modum rogo, atque contendo. In exprimenda autem vitæ morumque tanti Viri imagine ortus & Natales ejus non temere præmitti debent; cum ad gloriam, atque existimationem plurimum intersit, quo loco, & quibus Parentibus quis natus sit. Sed in hac quoque felicitatis parte Divo fortuna non defuit. Etenim nec Patriam Clariorem optare poterat, quam *VVittebergam*, Summorum ingeniorum altricem, nec Patrem se digniorem, quam **GODOFREDVM SVEVVM**, Jurium in hac Academia Doctorem publicum, qui omnia Virtutum decora complexus, haud vulgarem

rem Nominis Celebritatem ad Posterios transmisit. Ab hoc studiis dicatus, qualis evasurus esset, puer admodum haud fallacibus indiciis prodidit. Nunquam enim, ne in tenera quidem ætate, ludicra & inania consectatus est, & a desidia, tanquam a peste, abhorruit, atque omnibus, qui in ejus condiscipulatu fuerant, probitatis, rectique moris exemplum præbuit, ut facile quisque intelligeret, animoque præciperet, quanta mentis integritate, quantaque sanctimonia, in virili ætate futurus esset, qui in pueritia, cui omnia indulgeri solent, nil sibi tribueret, in quo culpam & reprehendi posset. Testes appello STILLIOS, NERGEROS, FABRICIOS, qui in Parentum, quos præmatura mors, SVEVO, propemodum infanti, eripuit, curam successerant, eundemque perinde, ut filium, fovebant, & complectebantur. Discendi vero desiderium, & capacissima, prorsusque Divina, indoles, tunc vel maxime in SVEVO eluxerunt, cum, procedente ætate, ad Græcas, Latinasque literas, a quibus omnis eruditionis primordia capienda sunt, addiscendas, se convertisset. Quibus tam admirabili studio, tantaque assiduitate, operam dedit, ut inter æquales nemo esset, qui eidem se antepone, imo parem judicare, auderet. In hoc autem præcipua felicitate usus est, quod in his studiis Præceptores nactus est Duumviros, STOLBERGIVM & SCHVRTZ-FLEISCHIVM, quorum alter in Græcis literis, alter eloquentiæ Principatum sine controversia tenuit, & uterque universum, qua patet, eruditum Orbem, in se, suumque Nomen, convertit, & huic præsertim Academiae maximum splendorem, atque immortale decus, conciliavit. Tum vero Disciplinæ, quæ vivendi rationem explicat, & quam solam Socrates homine dignam existimavit, totum se dedit, neque artem dimetiundi
 X 2 coeli

coeli & terræ præternisit; quam utramque sic calluit, ut non minus recentiorum, quam Veterum, tradita atque inventa in numero haberet, & quodcumque occasio tulisset, sine difficultate promeret, & vel cum ipsis artium illarum Magistris certare posset. His præfidiis adjunctisque doctrinæ instructus Lipsiam se contulit, & Juris scientiam, in qua excolenda ætatem consumere, apud animum constituerat, a Summis Viris didicit, eorumque præcepta penitus in animum demisit; posteaque Vitebergam reversus ZIEGLERO, Saxonæ Papiniano, adhæsit; a cujus, & Jurisconsultissimi MARTINI, latere nunquam discessit; iisdemque Ducibus, in publico Congressu, ex omni Jure, Publico & Privato, egregie disputavit, atque omnium de se opinionem non modo sustinuit, sed omnino vicit, & superavit. Poterat jam cum successu in forum prodire SVEVVS, atque illa Reip. Munera ambire, que cupidæ Legum Juventuti Imperator promisit. Erat enim Juris Divini, humanique jam scientissimus, & quo minus ad summa emiteretur, nihil ipsi, præter occasionem, deesse videbatur. Sed enim nihil Ille præcipitandum duxit, & majores, amplioresque ingenii divitias sibi colligendas esse existimavit, priusquam foro, & causis orandis, operam addiceret; summo studio multorum errorem vitandum ratus, qui, vix leviter Juris principiis tincti, derelicto turpiter studiorum campo, aufugiunt, & in forum procurrunt, ubi rabulas potius, quam causarum Patronos, agunt. Hoc Ille consilio Academiam Francofurtensem adiit, motus inprimis cupiditate noscendi tres Viros, maximam Nominis celebritatem adeptos, RHEZIVM, STRYKIVM, & BECMANNVM; quorum favorem industria sua, & emendatis moribus, brevi ita sibi conciliavit, ut Ipso familiariter uti, Eundemque in
con-

SV/2

consuetudinem interiorem admittere dignarentur. Habet hoc Virtus, ut intra tenebras se non contineat, sed in luce verferetur, suisque Cultoribus, non ambientibus licet, varia præmia adornet. Quæ tanta, tamque eximia, in SVEVO, adhuc Juvene, extitit, ut complures Studiofi, qui ex variis Europæ partibus Francofurtum venerant, sponte & ultro, nemine monente, ad eum confluerent, & in solidioris Jurisprudentiæ fundamentis, ab Ipso erudiri cuperent; magno sane Divinæ Providentiæ argumento, quum, exhaustis patrimonii viribus, propemodum egere coepisset, solaque Divini auxilii spe se sustentaret. Qua in re tam prosperos, optatosque successus expertus est, ut non solum, quantum ad liberaliorem cultum, victumque satis esset, quotannis industria sua acquireret, sed & insuper non modicam pecuniæ summam ad futuros usus seponeret. Sic se gerendo intra privatos parietes delitescere non potuit SVEVVS, ejusque fama ita percrebuit, ut ad officia publica, cum dignitate conjuncta, passim certatimque ardentibus votis expeteretur. Sedenimvero pro ea, qua erat, in Patriam pietate summa, religioni duxit, illam cæteris locis omnibus non præferre, & cui vivendi beneficium debebat, eam non omnibus, quibus posset, officii studiisque juvare. Neque vero honori ejus Patria *Vitensberga* defuit; in quam reversus per omnes ordine dignitatum gradus ad eximium Doctoris Publici & Antecessoris Munus ascendit. In quavis autem, quam obiit, provincia, quanta dexteritate, quanta industria, quantaque innocentia, versatus sit, recordamur omnes, tantæque laudis memoriam nulla unquam oblivio delebit, aut temporis vetustas extinguet. Etenim sapientia, recondita doctrina, & in quavis re dubia, præclarissimis, & saluberrimis consiliis, abundabat; Jurium Interpres perspicacissimus, nec mi-

) (

nus

nus iudicio, quam subtili mentis acie, cum quolibet Veterum comparandus. Corpus licet, variis morbis obnoxium, Divinæ Menti impar esset, non tamen facile dictum est, quam patiens laboris fuerit; quippe qui nullam unquam molestiam subterfugeret, nec fatigando elangueretur aut frangeretur. Quam singulari præterea, & expedita agendi ratione in conficiendis negotiis usus sit, nemo ignorat, idque sæpenumero admirati sumus. Illud profecto affirmare ausim, neminem ætate nostra Muneris accurate, promteque obiti, laude SVEVVM superasse. Memini, Illustrem BERGERVM, cui me per plures annos, cum SVEVO, Collegam assedisse, ab Eiusque lumine meum quaecunque lumen accendisse, grato animo gloriari soleo, non semel publice, in omnium Confessu, Divi exemplum tardioribus imitandum proposuisse; quippe qui non tantum omnia, diffusissima licet, Acta, quæ Ipsi in distributione obvenissent, in primo quovis Collegii Conventu, egregie referre, causasque difficillimas admirabili facilitate explicare, sed & incredibile dictum, summo statim sequentis diei mane sententias, & Responsum omnia, accuratissime elaborata, ipsi exhibere, Eiusdemque censuræ subicere solet. Quid nunc de Viri integritate, singularique modestia, dicam? Nemo sane, nisi qui Virtutem odit, facile reperietur, qui non primas hic partes SVEVO deferat, atque ad eius Exemplum componi gestiat. Etenim sine fuce & fallacia omnes, qui Ipsum adirent, ope & consilio sincere juvit, & æquabilem semper in vita moderationem tenuit. Superbiam, atque ambitionem, non modo procul habuit, sed & magnopere detestatus est, neque tam verbis, quam factis, veri Jureconsulti imaginem expressit. Ad consilium vocatus, nec spe, nec metu, sed, prout Religio suggererat, sententiam dixit,

dixit, nec, nisi quæ recta essent, & publice expedirent, sua sit. Quibus rebus efficiebat, ut Ejus consilia, velut Oracula, exciperentur, & omnes, qui Eum audirent, non tam autoritate Viri, quam rationibus, moti, facile Ipsi assentirentur, atque in Ejus sententiam concederent. Jam vero Pietatem Viri, atque in Deum Religionem, quis, quæso, verbis, pro eo, ac par est, satis expresserit? Laboriosissimum licet vitæ genus sectaretur, eam tamen vivendi rationem constanter secutus est, ut ex hac turba, atque colluvione hominum semper sublime peteret, & originis suæ memor, ad supera & coelestia spectaret, omnemque fiduciam in Deo, a quo terræ commodatus videbatur, unice collocaret. Perpetuo, & usque ad extremum Spiritum, sanctissimam consuetudinem retinuit, ut nulla re prius, quam sacris, occupari vellet, nec, vel frigore, vel alia tempestatis injuria, aut negotiorum multitudine, aliove quovis impedimento adduci posset, ut, quoad per valetudinem licuit, in publicum fidelium coetum prodire, & Cultui Divino quotidie interesse, negligeret. Sacrum Codicem, rarissimo exemplo, plusquam quadragies a principio ad calcem usque perlegit, atque ad ejus præscriptum vitam & mores componere, quanta per imbecillitatem humanam potuit, animi contentione annisus est. Quo fiebat, ut propter magnitudinem calamitatum, quas varias in omni vita sentiebat, nunquam infracto, sed firmo, constantique animo semper esset, nec unquam succumberet, aut de loco dimoveri posset. In rebus secundis moderationem, in adversis fiduciam, & in dubiis summam animi tranquillitatem ita ostendit, ut arctissimo velut nexu quodam cum Deo conjunctus videretur. Quod tunc in primis apparuit, quum propter afflictam valetudinem, amplissimis, quibus fungebatur, muneribus sponte se abdicasset,

XX 2

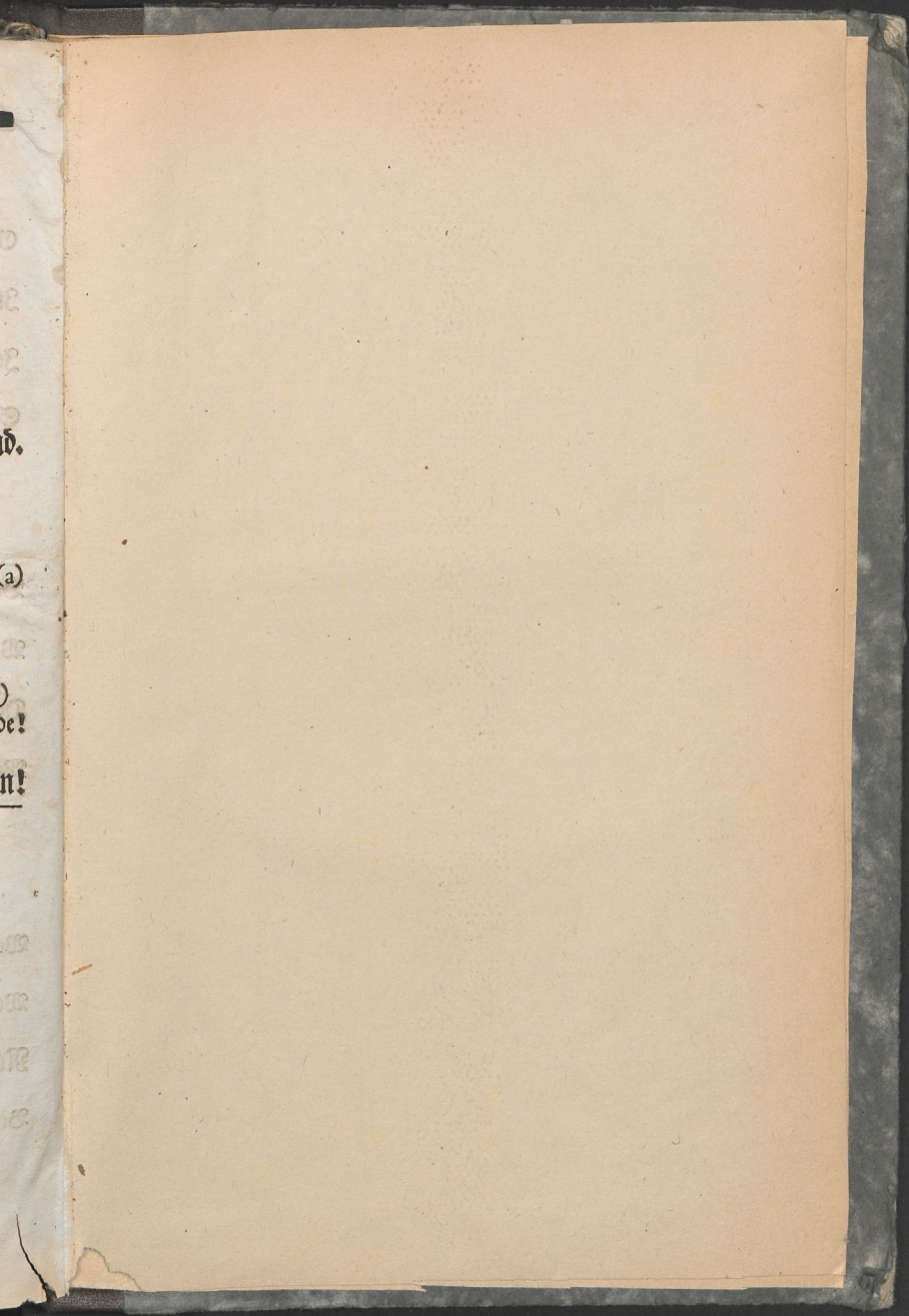
casset, nec, quod facere poterat, ullam stipendiorum atque redituum partem sibi reservasset. Tunc enim Vir Sanctus, atque religiosissimus, totum se pietatis studio dedit, atque a luto & fæce mortalium se disjuxit, defixusque in contemplatione rerum coelestium, Divinam potius, quam humanam, vitam ducere visus est; eoque pietatis & innocentiae famam, etsi nullo eam modo capteret, maximis incrementis auxit; ut non facile quisquam alius reperiatur, de cujus Divinis virtutibus tot, & tam præclara judicia, tota civitas, tanta omnium consensione, fecerit. Quamobrem nobis causa est, cur talem, tantisque virtutibus, virum nobis ereptum, graviter molesteque feramus, neque tam SVEVI, quam nostram, qui tam gravem jacturam fecimus, vicem doleamus. Ille enim coelo, unde devocatus erat, receptus æternum gaudet, & velut ex Specula, umbras atque imagines rerum humanarum despicit. Exultat inter Coelites in Dei immortalis conspectu Victor, triumphatorque, SVEVVS, posteaquam calamitates, ærumnas, morbos, & quod maximum mentis humanæ opus est, mortem, ea constantia, quæ Christianum, & inprimis SVEVVM, decebat, pertulit. Nostrum est, Auditores, operam diligenter dare, ut tanti Viri memoria nunquam ex animis nostris descendat, & omni modo anniti, ut Ejus similes redamur, perpetuoque meminisse, & vivendi, & moriendi, exemplum a SVEVO nobis relictum.

DIXI.

VVITTEBERGAE
LITERIS VIDVAE GERDESIAE.

■

2
2
3
d.

(a)

2

)
de!

n!

2

2

2

2

78 M 396

ULB Halle 3
001 514 261

SG.

JO. BALTHASARIS WERNHERI

Jcti

ORATIO

IN MEMORIAM

D. GODOFREDI
SVEVI

Pand. P. P.

Habita VVittebergae

D. XI. Septembr. M DCC XIX.

P. P.

nus jam, & quod excurrit, præterit, ex quo e vivis excessit, Religiosissimus Juris Antistes, GODOFREDVS SVEVUS, quo post hominum memoriam nemo Jureconsultorum melior natus est, nemo pietate ceterisque Virtutibus præstantior. Tanto grauior jactura est, tantoque acerbius vulnus dies ille inflixit, qui Aca-
demix integerrimum Justitiæ Sacerdotem, Ci-
uitati commune aliquod Oraculum, nobis om-
nibus pietatis & fidei sine labe exemplum, mihi
vero speciatim, non dico Amicum, aut Collegam,
sed alterum Patrem eripuit. Quæ dum cogito, tan-
tique Viri expressam velut imaginem animo in-
tueor, fatear necesse est, ita me luctu & moerore
obruï atque confundi, ut vix lacrymis temperare
queam, nullumque vitæ meæ tempus recordari pos-
sim, quo minus aptus ad dicendum fuerim, quove

) (majo.

paucissimi, plu-
reconditas eius
Itaque has eius
bunt omnes, ac
re uenerabuntur.

